

Posudek oponentky bakalářské práce
Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autorka závěrečné práce: Veronika Lehká

Název závěrečné práce: **Sociální práce s romskými dětmi a mládeží v Hradci Králové a její následový vliv na jejich budoucnost**

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

C

Odůvodnění:

Hlavním cílem bakalářské práce je „zjistit, jaké činnosti sociální práce mají vliv na budoucnost romských dětí a mládeže v Hradci Králové, tedy budoucnost bez ohrožení sociálním vyloučením“ (s. 10). Cíl je vymezen akceptovatelně, i když díky formulaci „jaké“ se jeví značně elementární, obzvláště k následnému využití kvalitativní výzkumné strategie. V Úvodu jsou vymezeny také logická struktura práce, je stručně prezentována výzkumná strategie a přínos práce do praxe.

Hodnocení struktury práce:

B

Odůvodnění:

Autorka vymezuje pojmy „menšina“, „sociální vyloučení“, „Romská specifika“, „Problémové oblasti romských dětí“ a „sociální práce s romskými dětmi a mládeží“. Teoretická část zahrnuje téměř všechny klíčové pojmy, které jsou obsaženy v cílech bakalářské práce, zároveň nejsou obsaženy žádné redundantní pojmy. Absentuje vysvětlení termínu „efektivita“, se kterým autorka pracuje v rámci dílčího VO2. Začlenění všech klíčových pojmů je pro čtenářky a čtenáře zdůvodněno. Členění kapitol Teoretické části i celé bakalářské práce je logické.

Hodnocení teoretické části práce:

C

Odůvodnění:

Teoretická část vychází z adekvátních odborných zdrojů a neobsahuje faktické chyby. Mám výhradu k nekritickým citacím značně kontroverzní a moralizující knize Bakaláře (2004), která stereotypizuje romskou populaci výhradně negativně (např. „*Charakteristické jsou pro ně také slabší sociální vazby či je u nich běžný riskantní způsob chování jako například promiskuita, kriminalita, antiautoritářství, agresivita apod.*“; s. 19). Pasáže o inteligenčním koeficientu Romů opět vycházejí zejména z Bakaláře a neuvádějí alternativní interpretace tématu (např. pochybnosti o validitě samotného nástroje IQ). Za nedostatek nepovažuji citace samotného Bakaláře, ale chybějící kritickou reflexi jeho textů a uvádění alternativních teorií. Na druhou stranu oceňuji to, že autorka se nespokojila pouze problémy způsobované na straně klientů, ale zabývá se v teoretické a posléze i ve výzkumné části příčinami vznikajícími na úrovni sociálního prostředí (diskriminací).

Hodnocení metodické části práce:

C

Odůvodnění:

Metodická část zahrnuje vymezení cílů, transformaci dílčích cílů přes indikátory do tazatelských otázek (s. 36 - 37), odůvodnění zvolené výzkumné strategie (kvalitativní výzkumná strategie je akceptovatelná), je vymezena strategie volby výzkumného souboru i

zpracování údajů a jsou reflektována rizika využití výzkumné strategie. Indikátory byly redukovány na jeden pojem, takže logika „překlada“ od VO k tazatelským otázkám není transparentní, přestože by z teoretické části byla jednoduše prezentovatelná. Formulace výzkumných otázek a posléze tazatelských otázek mě vede k dotazu, zda by nebylo vhodnější využít kvantitativní výzkumnou strategii. Odkazují totiž k jednoslovným či máloslovným odpovědím.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A

Odůvodnění:

Interpretace je provedena logicky dle stanovených dílčích cílů a jednotlivá zjištění jsou v případě kvalitativního výzkumu doplněna citacemi z dokumentů a rozhovorů, v případě kvantitativního výzkumu formou absolutních a relativních četností, což je vzhledem k formulaci dílčích cílů dostačující.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A

Odůvodnění:

Autorka naplnila cíl bakalářské práce, v Závěru a diskuzi adekvátně shrnuje hlavní zjištění a diskutuje svá zjištění s teorií prezentovanou v Teoretické části.

Hodnocení formální stránky práce:

B

Odůvodnění:

V případě odkazů na odborné prameny v odrážkách jsou tyto odkazy nesprávně zařazeny za poslední odrážku a ještě vpravo (nikoliv logicky před dvojtečku – např. s. 31)

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

C

Odůvodnění:

Autorka avizuje, že „*tato bakalářská práce slouží pro podporu zamezení sociálního vyloučení romských dětí a mládeže v jejich životě, neboť nabízí přehled problémových oblastí romských dětí a mládeže jakožto rizikových faktorů vedoucích k sociálnímu vyloučení, kterému je možné zamezit skrze konkrétně podporující a efektivní činnosti sociální práce, vycházející z mého výzkumu.*“ Domnívám se, že bakalářská práce může být využitelná do praxe, ale aplikační cíl by mohl být formulován lépe.

Další připomínky:

-

Otázky k obhajobě:

1. Jak by autorka mohla pracovat se zdrojem, kterým je kniha Bakaláře (2004) více kriticky?
2. Jak by autorka vymezila pojem „efektivní“ dle toho, jak s ním pracuje ve VO2?
3. Formulace výzkumných otázek a posléze tazatelských otázek mě vede k dotazu, zda by nebylo vhodnější využít kvantitativní výzkumnou strategii? Odkazují totiž k jednoslovným či máloslovným odpovědím.

Celkové zhodnocení práce:

C

Odůvodnění:

Bakalářskou práci Veroniky Lehké považuji za kvalitně zpracovanou a splňující všechny požadavky na bakalářské práce.

V Hradci Králové dne 20. 4. 2016

Mgr. Radka Janebová, Ph.D.